మహా గాయని

అద్భుతమైన స్వాంతన ఏదో కలిగేది ఆమె పాట వింటే, అది "ఇది" అని చెప్పలేని తీయని అనుభవం. గొప్ప కళాకారిణి అయిన ఆమె కమర్షియల్‌గా కూడా విజయం సాధించడం చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం.

దేవాలయాల్లో, నవాబుల ముఖమల్ మందిరాల్లో, రెడ్ కార్పెట్స్ పరిచిన ఫైవ్‌స్టార్ హోటల్స్‌లో - ఎక్కడైనా ఆవిడ సక్సెస్... వాతావరణంలోని మార్పు, బరువు, ఆమె వైబ్రేషన్స్‌ను ఏనాడూ సంచలన పరిచి ఎరగదసలు.

ఇది చాలా మందికి ఆశ్చర్యం.

కూవం నది పక్కన, తాజ్‌మహల్ దగ్గరా, అందమైన సైప్రస్ చెట్లలోనించి విస్తరించే వెన్నెల నీడల మధ్య
ఒకే అనుభూతి ప్రదర్శించగలగడం, ప్రతి "నోట్" లోనూ అనుకున్న భావం పలకగలగడంలోనూ ఏ "మార్పూ" చూపించేది కాదు ఆమె.

మూడ్స్, వాతావరణంలోని డిప్రెషన్, నచ్చని మనుష్యుల మధ్య పాడలేకపోవడం, రాంగ్ వైబ్రేషన్స్ - ఇవన్నీ ఏవీ ఆమెను అంటక పోవడం చూసి ప్రపంచం, సాటి కళాకారులు కూడా ఆశ్చర్యపోయేవారు.

నేను జర్నలిస్టును ... వెంటనే "సరేలే" అనకండి ఆ మాట విని "నువ్వు సెన్సిటివ్‌వా, క్రిటిక్‌వా, సమీక్షకుడివా, ప్రేక్షకుడివా? ఇవన్నీ క్రోడీకరించి మథించి, విషయాన్ని చిలికి వెన్నపూసలా తేల్చి చెప్పి జాతిని జాగృతి చెయ్యగలిగితే ఆమాట అనుకో" అన కండి.

ఒకనాడు మాకు జర్నలిస్టు మీటింగ్ అయింది. కొంచెం నెరిసిన తలకాయలు, కళ్ళజోళ్ళు, చేతికర్రలు ఏమిటేమిటో మాట్లాడాయి.

ఆ మాటల్లో కోటంరాజు పున్నయ్య, పొత్తరాజు రామారావు, జి.వి. కృపానిధి, రామానంద ఛటర్జీ... వీళ్ళందరూ, మరి కొందరూ మాటల్లో కాసేపు జీవిం చారు.

కానీ, మాకు ... కుర్రకారుకు వారెవరో తెలి యాలని పెద్ద రూలేం లేదు.

జె.టి. సన్దర్ లాండ్ అనే అమెరికన్ గురించి వచ్చినప్పుడు మాత్రం కొంచెం కుతూహలంగా విన్నాం.

"ఆయన ఎవరు?" పక్కనున్న ముసలాయనను చాలా మామూలుగా అడిగాను.

మహానుభావుడు. **"gathered the Indian resources for Indian Nationalis m i.. U.S.A."** అన్నారు ఆయన. ఆ ధ్వనిలో అకుంఠితమైన గౌరవం. ఆ ఒక్క క్షణం ఆ భావాన్ని మనిషిగా నేనూ గౌర వించాను.

ముందు డ్రింక్స్, తరవాత డిన్నర్లు ఆ తరవాత గిఫ్ట్సుకు అలవాటు పడిపోయిన మాకు న్యాపతి నారా యణమూర్తులు, ... సుబ్బారావులు గుర్తుకు రానక్క ర్లేదు.

"అయినా మనం ఆనాటి వృద్ధాప్యపు గోడ మీద నిలబడి కూలిపోనక్కర్లేదు. మనది మోడ్రన్ జర్న లిజం..." అని మాలో సహాల ఎదిగిన వ్యక్తులు వాదిస్తా రేమో కానీ, అందరం ఆమాట అనలేం.

మేమిప్పుడు మనుష్యుల్ని, పరిస్థితుల్ని చదివి వ్యాఖ్యా నిస్తే చాలు. సమీక్షించక్కర్లేదు. విమర్శలు అసలు సనికిరావు. ఎవరి మైనస్ పాయింట్లన్నా చెప్పి, వాళ్ళను బాగు చెయ్యాలన్న తపన మాకొద్దు. అంత పాజిటివ్ ఆటిట్యూడు. "ఎదగాలి" అన్న తపన ఏ రాజకీయ నేత్తకూ, కళాకారుడికీ అందులో ముఖ్యంగా సినిమాలో ప్రముఖులకు అసలు లేదు గాక లేదు. అంతరంగం వెలిగించే ఏ మూగ గొంతో అక్షరంగా పలకాలని ప్రయత్నించినా, దండలూ, పొగడ్తలూ వెంటనే ఆ అక్షరాలను తింకేస్తాయి. జర్నలిజం అదృష్టవంతుడికి పబ్లిసిటీ స్టంటుగా మారిపోయింది. ఇవన్నీ ఇప్పుడు బయటకు చెప్పలేకపోయినా, మా 'మోటో' ఇదే: కాలం ఇప్పుడు నిజాయితీ పరుడుదీ, మేధావిదీ కాదు. మన సులో మాట బైటకు చెప్తే మమ్మల్ని శిక్షించగల బ్యూరో క్రసీది. ఇక్కడ లౌక్యుడికే కాలం.

అందుకని మౌనంగా ఆత్మవంచన చాటున ఏవో కొన్ని వార్తలు సేకరించి పంపేసి, ఒక గొప్ప చిత్రం చూసో, ఒక చక్కటి సంగీత కచేరీ వినో, అప్పుడప్పుడు స్పందించి రాసే మామూలు జర్నలిస్టును నేను.

కానీ వృత్తిని గౌరవించే కొందరి హృదయాల్లోనైనా, నిద్రాణమైన భావుకత వుంది. వుండి తీరుతుంది.

అలా నా వ్యక్తిగతమైన స్పందనతో, ఆ మహా గాయకు

రాలితో పరిచయం చేసుకున్నాను.

ఆవిడ చాలా విచిత్రమైన వ్యక్తి:

ఏ మాత్రం ఆర్టిస్టిక్‌గా వుండని ఆవిడ గది, రూపాయిలు అణాలతో సహా లెక్క పెట్టుకునే సహధర్మ చారుడు, దండలు కూడా వీలైతే మళ్ళీ అమ్ముదామను కునే సెక్రటరీ ... వీళ్ళందరి మధ్యా బ్రతుకుతూ.

లతామంగేష్కర్‌లాగా లక్షల రూపాయిల దేముడి మందిరం కట్టి పూజలు చెయ్యదేమో కానీ.

"ఏదో అతీతశక్తి నాకు ప్రేరణ..." అంటుంది.

అది ఒక లెవల్ మనుష్యులకు, ట్రాష్‌గానే కని పిస్తుంది కాబట్టి ఆవిడను నమ్మే ప్రసక్తి లేదు.

అందుకే నేను వదిలిపెట్టలేదు.

ఆవిడతో స్నేహం చేశాను. కానీ నా స్నేహంలో ఏ దురాశ లేదని ఆవిడకు తెలిసేటట్టు, నాతో స్నేహం చెయ్యడంలో ఏదో న్యూనత ఆవిడకు అంట కట్టకుండా వుండేటట్లు నా ప్రవర్తన ద్వారా జాగ్రత్త పడ్డాను.

"మా పరిచయం ఎదిగింది.

అందుకే, ఆవిడ నమ్మి తన "రహస్యం" చెప్పిం దేమో

"ఇంత గందరగోళాల మధ్య, ఏకాకుల మధ్య ఎలా పాడగలుగుతున్నారు?" అంటే, అప్పుడు ఏదో సమా ధానం చెప్పేసింది కానీ.

ఆ తరవాత, కొంత పరిచయం తరవాత, నన్ను గురించి మనిషిగా నమ్మకం కుదిరిన తరవాత.

"నేను ఇక్కడ పాడుతున్నానని ఎవరు చెప్పారు? నా వరకు నేను అతని దగ్గర కూర్చునే పాడుతున్నాను" అంటే.

కొంచెం ఉలిక్కిపడ్డాను.

కారణం. అవతలి వ్యక్తి నాకు బాగా తెలుసు. అతి సామాన్యుడైన మామూలు అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు. భార్యా పిల్లలూ, రోగిష్టి తల్లి, వెస్ట్ మాంబళంలో చిన్న పెంకుటింట్లో నివాసం, సవ్యసాచిలా నీళ్ళ కరువు రోజుల్లో రెండు చేతులతో బక్కెట్లు మోస్తూ కనబడ్డ వ్యక్తి: మామూలుగా చూస్తే అతనిలో ఏ ప్రత్యేకతా కనబడదు మరి.

మాటల్లో నాకు అర్థమైంది. వాళ్ళకు పెద్ద పరిచయం ఏం లేదు. దాన్ని గురించి ఆవిడకు గుర్తున్నట్టు కూడా. అవతలి వ్యక్తికి గుర్తుండే అవకాశం లేదు. మరి దీనికి అర్థం?!

ఇదంతా ఏదో సైకలాజికల్ నాన్సెన్స్... ఏదో ఒక ఇన్స్పిరేషన్ కోసం అతణ్ణి వాడుకుంటుందేమో ! నటిస్తోందేమోనని తృప్తిపడ్డాను నేను.

ఇది మా సినిమా జనానికి ముఖ్యంగా కవులకు చాలా ఎక్కువ.

కథ వండి వార్చడానికి ఆఖరికి ఇన్స్పిరేషన్‌ను కూడా కావాలంటే ఖరీదు కట్టి కొనివ్వగలం అని నమ్మిస్తుంటారు వారిని ప్రొడ్యూసర్స్.

కానీ పరిచయం పెరిగిన కొద్దీ ఆవిడ ధోరణిలో ఏదో ప్రత్యేకత గమనించిన కొద్దీ, ఆమె మాటల్లో ఏమాత్ర మన్నా నిజముందేమోనన్న అనుమానం కలిగి ఆ వ్యక్తిని చూడడానికి వెళ్ళాను.

అతి సామాన్య గృహస్థు. విరిగిపోయిన కుర్చీలో చేరగిలబడి, మాసిన గోడకు తల ఆనించి కూర్చుని, ఒళ్ళో ఆఖరి పిల్లను పడుకో పెట్టుకుని తలకు అమృతాం

జనం రాస్తూ మాట్లాడుతున్న ఈ వ్యక్తికి ఏదో గొప్ప తనం మామూలు పరిస్థితుల్లో ఆపాదించడం జరిగే పని కాదు.

కానీ, కుతూహలం చాలా సమస్యలకు కారణం... అప్పుడప్పుడు కొన్ని పరిష్కారాలకు కూడా.

మెల్లగా "ఆమె" గురించి మాట్లాడాను. అడిగాను.

"ఎలా వుంది ఇప్పుడు?" నవ్వుతూ అడిగాడు. ఆ మాటలకు అతనిలోని చాలా చికట్లు మామూలుతనం పోయినట్లయింది.

"సీత ఇచ్చిన పెన్ను ... " పెట్టెలో అడుగు నుంచి తెచ్చి చూపించాడు. ఆవిడ "కీర్తి" అన్న పేరు పెట్టు కోక ముందు అదే పేరు "సీత"

"ఎలా పాడుతుంది ఆవిడ?" ఈ ప్రశ్నకు ఎంత చప్పటి సమాధానం వస్తుందో ఊహించుకుంటూనే అడిగాను.

నవ్వాడు హాయిగా...

"ఎలా పాడుతుంది?! మీకు తెలియదా?! ప్రతి పాటా నా కోసమే పాడుతున్నట్లుంటుంది.... ఆ "నేను" ఈ వాతావరణంలో ఈ మనుష్యుల మధ్య వ్యక్తిని కాను. ఆవిడ చూపు చూడగలిగిన వ్యక్తిని"

ఆశ్చర్యపోయాను నేను. తెల్లారగానే పదిసార్లు హిట్ డైరెక్టర్ల ననిపించుకునే వారిచేత తిట్లు తింటూ, స్క్రిప్టు తిరగరాసే వ్యక్తిగానే అతను తెలుసు నాకు.

ఈ మనిషిలో మనిషి ఏమిటి?!

"మరి?" ప్రశ్నార్థకంగా అన్నాను.

"అడగండి ఫరవాలేదు." స్టీలు గ్లాసుతో కాఫీ అందిస్తూ అన్నాడు.

బయట వర్షం, ఆ పెంకుటిల్లు, కాలు తుడుచుకునే గోనె పట్టా ఈ మనిషితో ఈ సంభాషణా నాకు మరీ ఏదో పాతకాలం బెంగాలీ సినిమా చూస్తున్నట్లుంది. నేను చూస్తున్న రంగుల ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇమడ లేని ఈ వ్యక్తి ప్రత్యేకత నన్ను ఇబ్బంది పెడుతోంది. కాని, నాలో భావుకుడు అంత తేలిగ్గా ఇంత గొప్ప పరిస్థితిని మిస్ అవడుగాక అవడు.

అందుకే అన్నాను.

"ఆవిడకు సన్మానం చేసిన ప్రతిచోటా ప్రతి ఉపన్యాసకుడూ చెప్పేది ఒకటే మాట... ఆవిడ సక్సెస్‌కు కారణం ఆవిడ ప్రతి మనిషికీ తన కోసమే పాడుతోందా అనిపించడం అని అదెలా మరి?! మీ లెక్క ప్రకారం ఆవిడకు ఒక పరిధి పడి కుంచుకుపోవాలే"

సాధారణంగా జర్నలిస్ట్‌గా నేను ఇంతలోతుగా ఎవరితోనూ మాట్లాడను. కారణం మమ్మల్ని అసలు ఇలా మాట్లాడించే "డెప్త్" వున్న మనుష్యులు దొరకడమే కష్టం మరి.

నవ్వాడతను హాయిగా.

మేమిద్దరం ఒకర్నొకరు చూసుకుని కొన్ని ఏళ్ళయింది. ఇందాకే చెప్పాను. మా స్నేహం మామూలు పరిచయాలు బాంధవ్యాలకన్న ఎదిగింది. ఆవిడ పాడేది వ్యక్తినైన నా కోసం కాదు. నేను ఇచ్చే సుందరమైన అనుభూతి కోసం... ఇది ఎంతో కొంత అందరిలోనూ వుంటుంది. ఆ సున్నితమైన భావాన్ని ఆమె నిద్ర లేపగలుగుతోంది. కాబట్టే ప్రతి ఒక్కరికీ ఆమె తన కోసమే పాడుతోంది అనిపిస్తుంది" వంటి పిల్లను ఆరుబైట నవ్వారు మంచం మీద పడుకోపెడుతూ చెప్తున్నాడతను.

నేను నోరు తెరిచేశాను. ఈ వాతావరణంలో ఈ మామూలు మనిషి, రవ్వల నగలతో, పట్టు చీరలతో కళకళలాడే ఆ మహాగాయకురాలు ఎక్కడుంది సామ్యం?!

"ఆవిడ అప్పుడు ఎలా వుండేవారు?" సన్నగా నవ్వాడతను.

"సీత పెద్ద అందమైన మనిషి కాదు మామూలు లెక్కల్లో. కానీ పెద్ద జుట్టు గొప్ప కళ్ళు... ఎప్పుడైనా గమనించారా? పాడుతున్న భావం ఆ పెదవులదా? ఆ కళ్ళదా అనిపించదూ?" - ఆ మాటల్లో గొప్ప భావన నన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసింది.

"ఈ మధ్య మీరెప్పుడైనా చూశారా ఆవిడను?" ఏదో విచిత్రమైన కథకు నేనే ప్రేక్షకుడిని అనే ఫీలింగుతో అడిగాను.

"ఆ! టి.వి.లో ... అలాగే వుంది. ఏం మారలేదు ఏదో ప్రశ్నిస్తున్నాను. కానీ అతణ్నే పరీక్షగా చూస్తున్నాను నేను. ప్రపంచం దృష్టిలో చాలా మామూలు మనిషి ఇతను. కానీ ఇతనిలో వ్యక్తి వేరు. అది స్వార్థాలకు, భ్రమలకూ, ప్రాపంచికతకు అందనిది.

* * *

అందుకే,

అతను అవుట్‌డోర్‌లో ఏదో కొండ మీద నుంచి జారిపడిపోయి చచ్చిపోయాడని తెలిసినప్పుడు.

నేను పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళాను. ఆవిడ భావాలు రికార్డ్ చేద్దామని పత్రిక కోసం కాదు... వ్యక్తిగా నా కోసరం.

ఆవిడ వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నట్లు లేదు. ఏదో పెద్ద ఫంక్షన్‌లో అపరంజి జిలుగులు వెక్కిరిస్తున్నట్టు గజల్స్ ఏవో పాడుతోంది. రాళ్ళ నగలతో, టెష్యూ చీరతో మెరిసిపోతోంది.

"నాకు కావలసినది వ్యక్తి కాదు. అనుభూతి" అంటున్నాయి నా చుట్టూ వెన్నెలదారాల్లా అల్లుకుంటున్న రాగ ఝురులు.

కానీ, ఎక్కడో ఆ గొంతులో ఏదో ఒక్క విషాద ఛాయ, ఆ గీతంలో ఒక నిరాశాక్షరపు ముగింపు, వెన్నెలంతా ఓ రాగదీపంగా ఆకాశం నుంచి చీకటి లోయల్లోకి జారిపడినట్లుండే ముక్తాయింపు.

గాయం గేయంగా మారుతోందా?

గేయం గాయంగా మారి ఆమె గుండెల్ని కాలుస్తోందా?!

ఇవన్నీ నాకు అర్థమైపోతున్నాయనిపిస్తోంది. నేను కొంత అర్థమైన మనిషిని కాబట్టి.

ఆ తరవాత స్టేజీ వెనకాల మెరిసే పెదవులు, తడిసిన కళ్ళతో ఆమెను చూడగానే.

నాకు అనిపించింది ఆమే మనిషేనని...

భావన ఎంత ముఖ్యమో, ఉపాధి అంతే ముఖ్యమని.

రన్నింగ్ రేస

అంత మంది ఖైదీలు కళ్ళ ముందే పారిపోతుంటే చూస్తూ వూరుకుంటారా! సిగ్గులేదూ?" జైలర్ ఉరిమాడు.

"అప్పటికీ మేం మీకు చెప్పామండీ - ఆగస్టు పదిహేనున ఆటల పోటీల్లో రన్నింగ్ రేసు వొద్దని. మీరు మా మాట వింటేగా?" వినయంగా సమాధానం పోలీసులు జవాబుగా.

-పద్మశ్రీ (మాణిక్యారం)

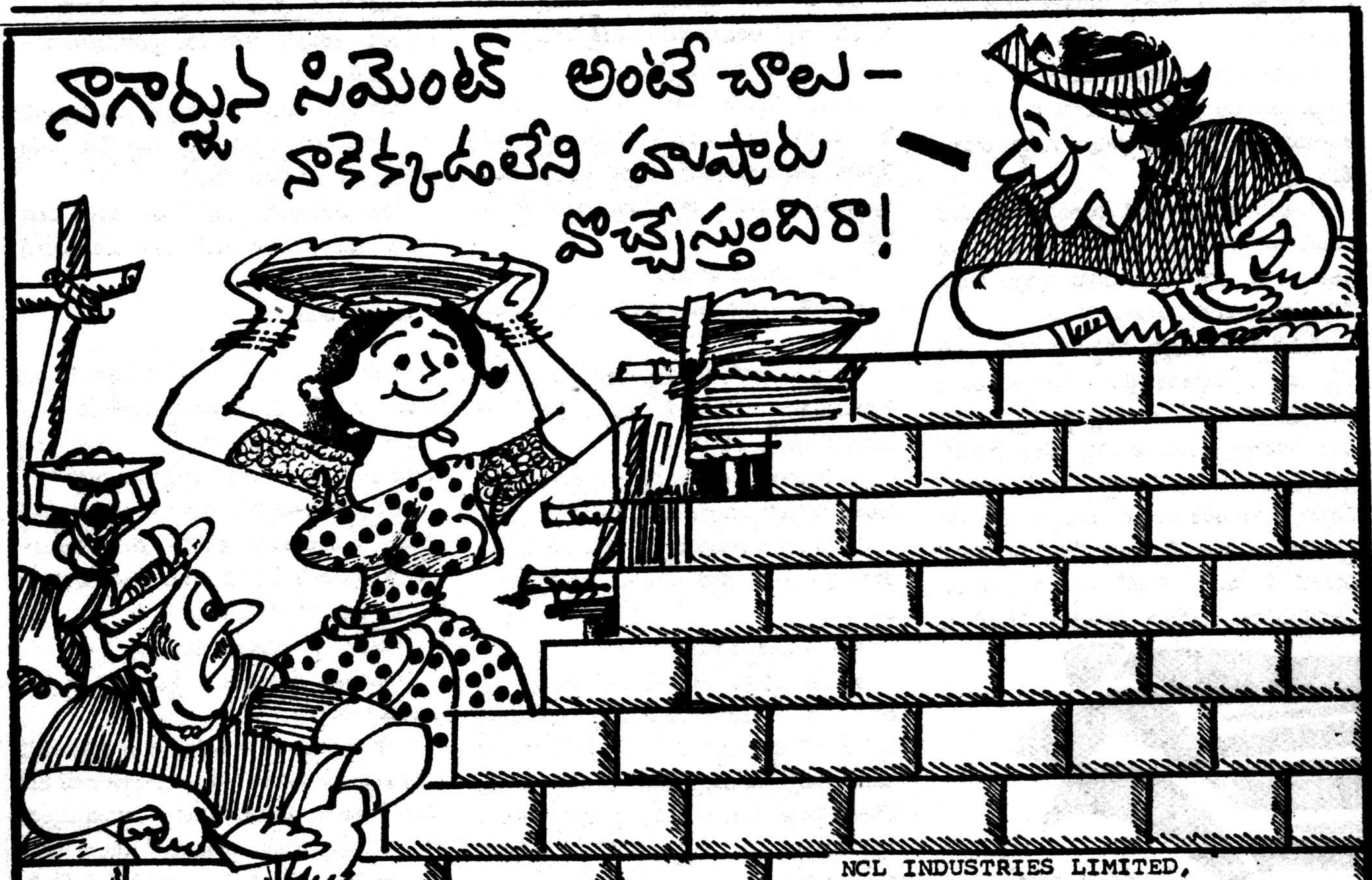

21-7-89

అందుకే,

ఆ తరవాత,

గొప్ప పేరు వచ్చిన తరవాత వారు ఏది చేసినా బాగుందనే అరసిక శిఖామణులు ఎక్కువగా వున్నా, కొంచెం మన్నితత్వం, మరి కాస్త స్పందన వున్న ఏ ఒకరిద్దరో.

"ఆమె పాట అదోలా వుందేమిటో..." అన్నప్పుడు.

నాకు అర్థమయింది. ఆమెకి ఏమిటి కాదో అలా అనుకున్నప్పుడు నాకు గుర్తుకు వచ్చేది అతని నవ్వే.

ఆ తరవాత కొద్ది కాలానికి...

ఆమె అతడి కుటుంబానికి చేసిన గొప్ప సహాయాలు, తయారు చేసిన గొప్ప గొప్ప సంస్థలు. ఎంతో మందికి ఉపాధికి కావలసిన ఏర్పాట్లు.

ఇవన్నీ వింటూనే వున్నాను. ఆమెకు మళ్ళీ ఇంటర్నేషనల్ అవార్డే వచ్చిందని తెలిసి వెళ్ళాను.

"ఏమిటదంతా?" అడిగాను. ప్రపంచం కోసం, పేరు కోసం దానధర్మాలు చేసే "నైచ్యం" ఆమెలో లేదు. అందుకే అడిగాను "ఏమిటది?" అని.

"రిహాబిలిటేషన్... "ఇదంతా నా కోసమే...

"అంటే?" ఆలోచిస్తూ అడిగాను. ఆమె ట్రస్టులన్నీ ఏవో పొడక్షరాల పేరుతో వున్నాయి. నాకు తెలుసు అవన్నీ విప్పితే దానికర్థం అతని పేరేనని.

"అతను బ్రతికుండగా ఎక్కడో వున్న అతని భావన నాకు గొప్ప అనుభూతి నిచ్చేది. కానీ ఆ తరవాత "లేదు" అన్న ఆలోచన నుంచి ఎదిగి గాలిలోనించి ఆ భావం పొందే శక్తి నాకు లేదు.

అందుకే, అతని భావనను నా గుండెల్లోనించి విస్తరింపచేసి నా చుట్టూ ఈ రకంగా పరుచుకుంటూ వస్తున్నాను. ఇది నాలోనించి ప్రవహించి, వెన్నెల్లా విస్తరించి మళ్ళీ నాలోకి వచ్చి నా నరనరాల్నీ తడుపుతోంది ఆ తృప్తి... అది మీకు అర్థమై వుంటుంది.

అదే... మళ్ళీ అనుభూతిగా మారి నా గొంతులోని మామూలు తీయదనాన్ని, నమ్మకాన్ని కలిగిస్తోంది.

అందుకే నా గొంతు మళ్ళీ మామూలుగా పాడుతోంది." నవ్వుతూ చెప్పింది. ఆవిడ కొంత డబ్బు ఇలా వినియోగించడానికి తన ఇంట్లో ఎంత పోరాడి వుంటుందో నాకు తెలుసు. ఆవిడ కోసం ఆవిడ బ్రతకడం ప్రారంభించింది.

నాకు అర్థమైంది ఆమె పోగొట్టుకున్నదేమిటో అది మామూలే. చాలా మందికి ఈ "సలువు" తెలుసు.

కానీ ఆవిడకు అర్థమైంది దాన్ని తిరిగి ఎలా పొందాలో.

తలవంచి నమస్కరించాను.

ఆవిడలో మహా గాయకురాలికే కాదు. ఎదిగిన మనిషికి కూడా.

అందుకే...

ఆ మర్నాడు ఆవిడ గురించి వ్యాస్ రాసి కంటెయ్ నర్‌కు ఇవ్వలేదని తిట్లు తిన్నాను ఎడిటర్‌గారి చేత.

కాని...

ఎలా రాయనూ? ఏమి రాస్తే అదేమిటో ఎవరికి అర్థమౌతుంది?... మామూలు తడిలేని మాటలు... ప్రాణం లేని శబ్దాలు... ఎలా రాయను ఆమె గురించి?!

*

వాస్తుశాస్త్ర పరంపర-3

తూర్పు, ఉత్తర, ఈశాన్యాలు పల్లంగా వుండాలా?

ఇంటికోసం స్థలం కొనుక్కోబోయే ముందు ముఖ్యంగా చూడాల్సినవాటిలో తూర్పు. ఉత్తర, ఈశాన్యాలు తప్పకుండా మిగిలిన దిశలన్నిటి కంటే పల్లంగా (అంటే ఎత్తు తక్కువగా) వుండాలి అనే విషయం. అయితే కొంత మంది ఇవేవీ గమనించకుండా స్థలం కొనుక్కుంటారు. అలాంటప్పుడు స్వాభావిక సిద్ధంగా నేల పైన చెప్పినదానికి వ్యతిరేకంగా వున్నప్పుడు ఆ స్థలాన్ని ఈశాన్యం మూల వైపుకు పల్లం చేసుకొన్న తర్వాతనే గృహ నిర్మాణం ప్రారంభించడం ఎంతో మంచిది.

ఇల్లు మొత్తంగా చూసినప్పుడు దక్షిణ, నైఋతి దిశలు కొంత ఎత్తుగానూ, తూర్పు, ఉత్తర, ఈశాన్యాల వైపు వాలుగాను వుండేటట్లు గచ్చు చేయించుకోవాలి. ఎక్కడ నీరు పోసినా తూర్పు, ఈశాన్య, ఉత్తరం వైపుంకే పారాలి. ఇది అతి ముఖ్యమైన విషయం.

మద్రాసులో ఒక కోటీశ్వరుల ఇల్లు చూడడం జరిగింది. ఆ ఇంట్లో లోపల నలు చదరంగా పెద్దగొయ్యి తీసి దాన్లో సోఫాలు వేశారు. పై నుంచి 'షాండిలియర్' వ్రేలాడ తీస్తారు. ఆ గొయ్యి, సోఫాలు, షాండిలియర్ ఇవన్నీ చూసేవాళ్ళకు ఎంతో అద్భుతంగా వున్నాయి. అయితే ఆ గొయ్యి మాస్తే దక్షిణం వైపుగా వుంది. అంటే మిగిలిన దిశలన్నిటి కంటే దక్షిణం పల్లం అయింది. వెంటనే దాన్ని మూసి వేయండని సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. అంతే కాకుండా ఆ గొయ్యి ప్రాంతంలో ఒక అంగుళం ఎత్తుగా కట్టి సోఫాలు, అవీ వేసుకోటం మంచిదని చెప్పాను. ఆ గృహ యజమాని ఆ మార్పు చేయించారు. అప్పటివరకూ సుప్రీం కోర్టులో వాళ్ళ కర్మాగారానికి సంబంధించిన కేసు ఎటూ తేలక పీకులాటగా వున్న పరిస్థితి హఠాత్తుగా ఆ యజమానులకు ఎంతో లాభకరంగా, అనుకూలంగా తిరిగింది. నేను కలిసే వరకు వాళ్ళకు ఆ యోగం వుంది కాబట్టి కోర్టు ఇబ్బందితో గడిచింది. వాళ్ళ యోగం బాగుపడే సరికి నేను వెళ్ళడం, సలహా ఇవ్వడం, వాళ్ళు పాటించడం, వారికి మంచి జరగటం వరుసగా సంభవించాయని పాఠకులు గ్రహించాలి.

ఈ మధ్య 'బాసర' క్షేత్రానికి వెళ్ళటం జరిగింది. ఇది బాసర క్షేత్రం. నిజామాబాదుకు 25 కిలోమీటర్ల దూరంలో వ్యాస మహర్షిచే ప్రతిష్ఠించబడిన జ్ఞాన సరస్వతీ దేవాలయం ఇక్కడ వుంది.

మన దేశంలో శాప కారణంగా బ్రహ్మదేవునికి ఆలయాలు లేకుండా పోయాయి. వారి సతీమణి సరస్వతీ దేవి గారికి ఇంకేం ఆలయాలుంటాయి. అయితే వ్యాస మహర్షి దేశాటన చేస్తూ ఈ పవిత్ర స్థలంలో జ్ఞాన సరస్వతి దేవాలయం నిర్మించారు. ఇదే స్థల మహాత్మ్యం అంటారు. ఇప్పుడే అడవిగా వున్న ప్రదేశ అప్పుడు ఈ అడవిలో ఆ మహర్షి సంకల్పం ఏమిటి? గోదావరి తీరం అది. తపోబలంతో స్థల బలం కనుక్కొని అక్కడ ఆలయ నిర్మాణం సాగించారు.

సరస్వతీ దేవిని దర్శించిన ప్రతివారికీ ఆ విగ్రహం లోని వర్చస్సు, తేజస్సు కొట్టవచ్చినట్టు కనబడుతుంది. పవిత్ర క్షేత్రం. ఎందరో కవులు, పండితులు ఈ సరస్వతీ దేవి ఉపాసన చేసి లబ్ధి పొందారు. అయితే ఈ గుడిలో వాస్తు విరుద్ధంగా ప్రభుత్వం వారు కొన్ని కట్టించారు. దాంతో ఎంతో అభివృద్ధి చెందాల్సిన ఈ క్షేత్రంలో అభివృద్ధి కొరవడింది.

అమ్మవారి ముఖం ఉత్తరం వైపు చూస్తున్నది. ఆలయానికి ఎదురుగుండా కొండలు ఉత్తరం వైపు ఎత్తు అయ్యాయి. దక్షిణాన్ని పల్లం చేస్తూ. ఈ కొండల గుట్టలు వ్యాస మహర్షి ప్రతిష్ఠించినప్పుడు వుండి వుండక పోవచ్చు. తరువాత కాలం మార్పులో వేల సంవత్సరాలు గతించాక ఈ గుట్టలు ఏర్పడి వుంటాయి. చుట్టూ కట్టిన ప్రాకారం లోపల కూడా నేల దక్షిణం వైపు పల్లంగానూ, ఉత్తరం వైపుకు ఎత్తుగాను వుంది. ఇది వాస్తు శాస్త్ర విరుద్ధం. ముందు ఈ నేలను సక్రమంగా చేయాలి.

ఆ తరువాత అమ్మవారి ఆలయం ఎదురుగా ఎత్తుగా ప్లాట్‌ఫారంలా చేసి ఒక రేకుల షెడ్డు కట్టారు. దాన్లో హోమగుండం ఏర్పాటు చేశారు. దీంతో దక్షిణం పల్లం అయి అంత శక్తి గల అమ్మవారు పల్లంలో వుండిపోయారు. ఈ రేకుల షెడ్డు వుంచినా ముఖ్య దేవాలయాన్ని పల్లం చేయబడిన ఎత్తు అంతా తీసివేయాలి. అంతే కాకుండా ఈశాన్యం మూలలో పనికి రాని ఇటుకలన్నిటినీ పేర్చి ఆ మూల భారం పెంచారు. మూసివేశారు. ఇది తప్పే.

దక్షిణం పల్లం అనేది పెద్ద లోపం. ఈ లోపాన్ని సరిచేస్తే ఈ 'బాసర క్షేత్రం'కి వచ్చే జన సంఖ్య, రాబడి పెరుగుతాయి. సరస్వతీదేవి కటాక్షం చాలా మంది యాత్రికులకు దక్కుతుంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో మేల్కొంటుందా!

ప్రజలు నిజమైన శాస్త్రం ఏదో తెలుసుకొన్ననాడు ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయగలరు. ఏది నిజమో ఏది అబద్ధమో ప్రజలకే తెలిసి పరిస్థితి దాటినప్పుడు ఇవన్నీ సంభవిస్తాయని ఆశిద్దాం.

'సాదిల'